Regeringsrätten

Rättsfall

Fråga om far eller son skulle beskattas för inkomst genom fårförsäljning

Besvär av TI angående lantbrukaren J:s inkomsttaxering år 1963. — J. hade arrenderat ut jordbruket på sin jordbruksfastighet men brukade själv skogen. J:s son, född 1949, hade under 1962 sålt får för 928 kr. Sonen hade för egna medel, intjänade under skollov, köpt fåren av arrendatorn och ensam haft hand om uppfödningen. — TN beskattade J. för denna försäljning för 500 kr. efter avdrag för kostnader. — PN beskattade hela bolppet 928 kr. — KR undanröjde beskattningen.

RR yttrade: I målet är upplyst att J:s son för egna medel förvärvat fåren och foder till dem samt att han vid försäljning av fåren erhållit 928 kr. Den omständigheten att J utan kostnad för sonen å sin fastighet upplåtit stallutrymme åt fåren och möjligen också bete, kan icke anses medföra att beloppet 928 kr. till någon del skulle utgöra för J. skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 6/2 1969.)

Realisation av kreatur

Besvär av lantbrukaren C. angående inkomsttaxering år 1963. — C., född 1887, hade en jordbruksfastighet med taxeringsvärde av 42.500 kr. C. hade under 1962 sålt 4 kor för 4.902 kr. C. uppgav inte beloppet till beskattning. Enligt hans uppfattning förelåg skattefri realisation, då han på grund av åldersskäl ämnade upphöra med jordbruket. — PN beskattade beloppet. — KR: ej ändring.

RR undanröjde beskattningen och yttrade: Av handlingarna i målet framgår, att C. nedbringat kreatursbesättningen under beskattningsåret från 6 djur till 4 och under år 1964 från 4 djur till 2. Med hänsyn till C:s ålder och övriga omständigheter i målet föreligger ej anledning till antagande, att kreatursbesättningen åter kommer att ökas. Försäljningen av nötkreatur bör därför i den omfattning, som C. yrkat i självdeklarationen, anses utgöra skattefri realisation. (RR:s utslag den 5/2 1969.)

Arrendators avdrag för kallufttork

Besvär av TI angående E:s inkomsttaxering år 1963. — E., som installerat en kallufttork för spannmål på den jordbruksfastighet som han arrenderade, ansågs berättigad till avdrag för kostnaden härför. — RR yttrande: Utredningen ger vid handen att den i ladan uppförda torkanläggningen utförts med jordägarens samtycke såsom ersättning för försummat underhåll av andra driftsbyggnader och därför tillfallit jordägaren. E. har på grund härav ägt göra avdrag för anskaffningskostnaden på en gång. (RR:s utslag den 14/1 1969).

Rättegångskostnader ang. förköpsrätt till fastighet

Besvär av hemmansägaren S. angående inkomsttaxering år 1962. — S. ägde

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

en jordbruksfastighet och arrenderade dessutom en intilliggande fastighet på 5 år. Sedan ägaren av sistnämnda fastighet sålt denna till annan person och S. stämt säljaren på grund av påstådd förköpsrätt men förlorat denna process, yrkade S. avdrag för rättegångskostnaderna med 2.289 kr. — TN vägrade avdrag.

PN yttrade: Av handlingarna framgår att det yrkade avdraget avser rättegångskostnader i mål ang. arrendators förköpsrätt. Sådana kostnader är avdragsgilla därest de utgivits till förvärvande eller bibehållande av intäkter i viss förvärskälla. Då målet avsett frågan om S:s rätt att förvärva viss fastighet och sålunda icke angått inkomster eller utgifter i någon hans förvärvskälla, kan avdrag ej medges. — Hos KR vidhöll S. sitt yrkande samt framhöll att rättegången var den enda möjlighet han hade för att bevara sin jordbruksenhet intakt även sedan den löpande arrendeperioden utgått år 1964. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 6/2 1969.)

Jordbrukares avdrag för lön och kost till syster

Besvär av TI angående hemmansägaren G:s inkomsttaxering år 1962. — G., som från inkomst av jordbruk yrkat avdrag för lön och kost till en syster med 1.500 kr. resp. 1.380 kr., erhöll av PN avdrag med hälften av systerns löneförmåner. — KR medgav avdrag med yrkat belopp.

RR fastställde PN:s beslut och yttrade: Av handlingarna i målet framgår att systern utfört arbete åt G. både i jordbruket och i det gemensamma hushållet. De till systern utgivna löneförmånerna får antagas utgöra ersättning för såväl jordbruksarbete som hushållsarbete. G:s utgifter för lön och kost till henne är därför icke i sin helhet avdragsgilla i jordbruksdriften. RR beräknar den icke avdragsgilla kostnaden till hälften av de utgivna löneförmånerna. (RR:s utslag den 6/2 1969.)

Fastighetsbolags fastigheter — omsättningstillgångar i byggnadsrörelse?

Besvär av TI angående Fastighets AB P:s inkomsttaxering år 1960. — Bolaget, som under åren 1945—1949 i egen regi bebyggt 12 egna tomter, hade därefter väsentligen ägnat sig åt förvaltning av huvuddelen av de bebyggda fastigheterna men sedan verksamhetens början bokfört dessa såsom omsättningstillgångar i byggnadsrörelse. I 1960 års deklaration hade bolaget yrkat avdrag för nedskrivning av fastigheterna med 92.000 kr. under hänvisning till RN 1959 nr 2. — PN vägrade avdrag.

KR yttrade bl. a.: Bolaget har enligt bolagsordningen till ändamål att bebygga, förvalta och äga fastigheter och tomträtter samt driva därmed förenlig verksamhet. Enligt handlingarna i målet har bolaget, som bildades år 1945, förvärvat och under åren 1945—1949 i egen regi bebyggt ett område i stadsdelen V. År 1945 försålde bolaget en tomt i området och år 1947 en av de färdigbyggda fastigheterna. Återstoden av de av bolaget bebyggda fastigheterna är alltjämt i bolagets ägo. Åren 1946—1949 hade bolaget på entreprenad uppfört en byggnad i H. Av vad sålunda och i övrigt förekommit får anses framgå, att bolagets fastigheter utgöra omsättningstillgångar i byggnadsrörelse.

Hos RR anförde TI: Bolagsordningen

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

antydde att endast förvaltning av de för egen räkning uppförda fastigheterna varit avsedd. Bolaget syntes icke före den nu föreliggande taxeringen ha vidtagit åtgärder som om byggnadsrörelse bedrivits. I ett par fall hade RR förklarat rörelse icke föreligga, när bolag med ändamål att förvärva och förvalta fastigheter samt idka tomt- och byggnadsaffärer m. m. som inledning till verksamheten förvärvat och låtit bebygga tomter för att fortsättningsvis enbart idka förvaltande verksamhet och i samband med likvidation avyttra innehavda fastigheter. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 21/1 1969.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1928 ref. 58 I och II, där handel med fastigheter inte ansågs föreligga. Se även Mutén, Inkomst och kapitalvinst sid. 272.

Lön eller lån?

Besvär av direktören J. angående inkomsttaxering år 1966. — Vid taxeringsrevision hos ett bolag, i vilket J. och hans hustru ägde samtliga aktier, konstaterades bl. a. att bolaget i räkenskaperna gjort avsättningar till "en riskreserv" för mötande av ev. skadeståndsanspråk. — J. beskattades av PN för ett belopp av 90.000 kr. varmed fonden minskats under 1965.

KR lämnade J:s besvär häröver utan bifall och yttrande: Av utredningen framgår att J. under år 1965 uttagit 90.000 kr. från bolaget, med vilket belopp ovannämnda med obeskattade vinstmedel upplagda fond minskats. Beloppet har betecknats såsom J:ns lån från bolaget. Bolagets fordran mot J. har emellertid icke särskilt redovisats i bolagets utgående balansräkning på sätt föreskrives i 101 § 4 mom. aktiebolagslagen. J. har såvitt i målet blivit upplyst icke sedermera återbetalat något belopp till bolaget. Omständigheterna föranleder till antagande, att det uttagna beloppet — oaktat detsamma vid uttaget betecknats såsom lån från bolaget — avsetts senare skola gå i avräkning mot J. framdeles tillerkända löneförmåner från bolaget samt att det sålunda icke varit avsett att J. skolat återbetala beloppet till bolaget. Vid sådant förhållande måste anses att ifrågavarande belopp varit att betrakta såsom förskottsvis uppburen löneförmån från bolaget, för vilken skatteplikt föreligger när den blivit tillgänglig för lyftning, samt att beloppet således rätteligen skall upptagas till beskattning såsom intäkt av tjänst vid 1966 års taxering.

RR lämnade J:s besvär utan bifall, då ifrågavarande belopp ansågs ha utgjort för J. skattepliktig inkomst av tjänst. (RR:s utslag den 14/1 1969.)

Anm.: Angående denna och likartade skattefrågor, se Svensk Skattetidning 1968 sid. 91 (Nordlund), sid. 307 (Flodhammar och Lindén) samt sid. 469 (Nordlund). Se även Skattenytt 1969 sid. 251.

Kostnader i samband med kurs

A. Besvär av leg. sjuksköterskan Anita A. angående inkomsttaxering år 1964 — Anita A., som under viss del av 1963 tjänstgjorde vid länslasarettet i Ljungby, bevistade under tiden 9/1—26/3 samma år i Göteborg en kurs för blivande avdelningssjuksköterskor.

Anita A. yrkade vid beräkning av sin inkomst av tjänst avdrag för kostnader i samband med kursen med 2.043 kr., varav 1.848 kr. för ökade levnadskostnader, 45 kr. för resor mellan Ljungby och Gö-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

teborg samt 150 kr. för facklitteratur. PN vägrade avdrag. — KR, som ansåg kostnaderna hänförliga till utgifter för Anita A:s utbildning, lämnade hennes besvär utan bifall.

RR yttrade: Med hänsyn till att Anita A. under kurstiden erhållit oavkortade löneförmåner och till förhållandena i övrigt bör avdrag medgivas för de med kursen förenade merkostnaderna samt för utgifter för facklitteratur och resor. I brist på närmare utredning beräknas merkostnaderna i Göteborg till 15 kr. för dygn, eller 1.155 kr., vartill kommer yrkade avdrag för facklitteratur med 150 kr. och för resor med 45 kr., eller sammanlagt avdrag med 1.350 kr. (RR:s utslag den 22/1 1969).

B. Besvär av 1:e tax.insp. angående sjuksköterskan R:s inkomsttaxering år 1965. — R., som var anställd såsom sköterska i löneklass A 10 vid Gullberna sjukhus, genomgick under tiden den 1/1 — den 3/6 1964 kurs vid folkhögskolan i Hoby och under tiden den 1/9 — den 31/12 1964 vid Kronoberg—Hallands sjuksköterskeskola i Växjö. Folkhögskolekursen hade enligt R. varit nödvändig för att han skulle vinna inträde i sjuksköterskeskola för fortsatt utbildning i sitt yrke enligt medicinalstyrelsens föreskrifter. R. yrkade vid beräkning av sin inkomst av tjänst avdrag för kostnader under vistelsen i Hoby för hemresor till familjen i Rödeby med 260 kr. och för facklitteratur med 350 kr. samt under vistelsen i Växjö för hemresor med 192 kr. och för facklitteratur med 593 kr. — PN ansåg kostnaderna hänförliga till R:s utbildning och vägrade avdrag. — KR förklarade att, enär R:s bevistande av ifrågavarande kurser såvitt handlingarna utvisade varit i överensstämmelse med arbetsgivarens intresse, han fick anses berättigad att från den lön han därunder uppburit avdraga skälig kostnad för hemresor och erforderliga utgifter för facklitteratur.

RR fastställde PN:s beslut, enär ifrågavarande avdrag avsåg utgifter, som icke kunde anses hänförliga till omkostnader för fullgörande av den tjänst, i vilken R. åtnjutit lön med B-avdrag, och utgifterna därför icke var avdragsgilla. (RR:s utslag den 22/1 1969.)

Kostnader i samband med bilolycka

Besvär av TI angående tjänstemannen H:s inkomsttaxering år 1962. — H., som på hösten 1961 gjort en tjänsteresa i egen bil i Italien, råkade då ut för ett trafikmissöde. På grund av en kraftig ojämnhet i vägbanan körde han av vägen i en kurva. H. yrkade avdrag med 4.714 kr. för bärgning, frakt och reparation av bilen. Vidare yrkade han avdrag för resekostnader o. d. på grund av missödet. För bilkostnader i övrigt yrkade han avdrag med 2.002 kr. — PN ansåg att kostnaderna i princip var avdragsgilla men att de skulle proportioneras mellan privatkörning och körning i tjänsten på samma sätt som H. gjort beträffande övriga bilkostnader. PN medgav i enlighet därmed avdrag med 4.632 kr. — I besvär hos KR yrkade TI att avdrag skulle vägras, då reparationskostnaderna vore att hänföra till kapitalförlust. — KR: utan bifall.

RR yttrade: Av omständigheterna i målet får anses framgå, att trafikmissödet icke kan läggas H. till last som vårdslöshet. De kostnader, som föranletts av händelsen, får därför, i den mån de

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

hänför sig till H:s tjänst, anses vara sådana, med vilka han normalt har att räkna i sin förvärvsverksamhet, och vilka således ingår såsom ett led i verksamheten. Kostnaderna utgör därför i denna omfattning driftskostnader och är alltså avdragsgilla. Såvitt handlingarna utvisar, hänför sig kostnaderna i anledning av trafikmissödet till utgifter i tjänsten åtminstone till belopp, som PN angivit. (RR:s utslag den 23/1 1969; två ledamöter av RR ansåg kostnaderna hänförliga till kapitalförlust och alltså vara inte avdragsgilla.)

Försäkringspremie i samband med förvärv av fastighet

Besvär av allmänna ombudet (AO) hos MKPN angående Aktiebolaget T:s inkomsttaxering år 1962. — I samband med bolagets förvärv genom ett fastighetsbolag av en fastighet, till vilken Ruth O. genom testamente fått nyttjanderätt, inköptes mot en engångspremie en livränteförsäkring för Ruth O., som utfäste sig att avstå från sin nyttjanderätt till fastigheten. Bolaget yrkade avdrag för den del av försäkringspremien som belöpte på bolaget. — MKPN ansåg att premiekostnaden var jämförbar med köpeskilling för fastigheten och vägrade bolaget avdrag.

KR medgav däremot avdrag och yttrade: Av fastighetsbolaget under beskattningsåret erlagd engångspremie för livränteförsäkring må — oavsett att livräntan utgör vederlag för nyttjanderätt — anses hänförlig till sådan avgift för pensionsförsäkring, som är avdragsgill vid inkomsttaxering jämlikt 46 § 2 mom. 2) KL och 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt.

RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/1 1969.)

Anm.: Se även RÅ 1960 ref. 39.

Periodiskt understöd till mottagare i utlandet

Besvär av provinsialläkaren A. angående inkomsttaxering år 1964. — A. hade yrkat avdrag för ett såsom periodiskt understöd betecknat belopp av 36.000 kr., som han utgivit till sin i Norge bosatta moder. TN och PN medgav avdrag med ett såsom skäligt ansett belopp av 6.000 kr. — KR: ej ändring.

RR förklarade att med hänsyn till vad som i målet framkommit om moderns allmänna levnadsstandard den del av det till modern utgivna beloppet som belöpte på periodiskt understöd fick skäligen uppskattas till 12 000 kr. (RR:s utslag den 22/1 1969.)

Dödsbobefrielse

Besvär av TI angående skattebefrielse för dödsboet efter E. — E. hade avlidit i november 1965 och efterlämnat änka samt fyra barn födda 1955, 1956, 1962 och 1964. Boet utvisade en brist på 15.160 kr. Änkan och barnen fick livförsäkringar på över 72.800 kr., som inte var arvskattepliktiga. Vidare utgick änkepension med 11.136 kr. per år och barnpension med 3.504 kr. per barn och år. — E. taxerades år 1965 till statlig inkomstskatt för ca 28.800 kr. och till kommunal inkomstskatt för ca 33.600 kr. — Dödsboet påfördes kvarstående skatt med 4.489 kr. på grund av taxeringen.

Dödsboet begärde hos PN befrielse från skatten och upplyste att större delen av försäkringsbeloppen gått åt för betal-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

ning av dödsboets skulder och för att skaffa de efterlevande en bostadsrättslägenhet i stället för den tidigare innehavda tjänstebostaden. — PN vägrade befrielse. KR befriade dock dödsboet från skatten, enär ömmande omständigheter fick anses ha varit för handen samt jämväl övriga stadgade villkor för befrielse från gäldande av ifrågavarande skatt förelåg. — RR ej ändring. (RR:s utslag den 16/1 1969.)

Besvär i särskild ordning

Besvär av köpmannen G. angående inkomsttaxering år 1960. — Sedan G. år 1960 av TN taxerats enligt sin deklaration för nettointäkt av rörelse, yrkade G. den 13/6 1962 hos PN undanröjande av taxeringen. G. åberopade att företagen revision av räkenskaperna avslöjat att förlust förelegat. — PN och KR ansåg G:s talan för sent väckt och upptog inte densamma till prövning.

RR yttrade: Såsom KR funnit föranleder handlingarna i målet till antagande, att G. taxerats till väsentligt högre belopp än som svarar mot hans verkliga inkomst och att någon nettointäkt av rörelsen icke uppkommit. Enär G. icke erhållit tillförlitlig kännedom om sitt inkomstläge förrän under våren 1961, samt den omständigheten att G. icke väckt talan förrän i juni 1962 icke kan betaga honom rätten att föra talan i särskild ordning, upptager KM:t besvären till prövning och undanröjer - - -. (RR:s utslag den 28/1 1969.)

Anm.: Eftersom G. tydligen fått kännedom om det verkliga förhållandet först efter den ordinarie besvärstidens utgång, ansågs han inte behöva visa giltig ursäkt för att han dröjde från 1961 till 1962 med att anföra besvär i särskild ordning (vilket KR ansett). Som förutsättning för rätt till prövning kvarstod därmed endast att G. taxerats till väsentligt högre belopp än det verkliga och att besvär anförts inom fem år efter taxeringsåret. Se vidare detta häfte sid. 558.

Begravningskostnader — avdrag för nedsatt skatteförmåga?

Besvär av F. angående inkomsttaxering år 1965. — F., som blev änkling i december 1963 och som som haft begravningskostnader uppgående till 3.445 kr., erhöll icke avdrag för nedsatt skatteförmåga. — RR yttrade: Även om begravningskostnaderna skulle ha gäldats av F. och icke av dödsboet efter hans hustru och hans skatteförmåga därigenom kan ha blivit väsentligen nedsatt, kan denna nedsättning likväl icke anses ha orsakats av omständighet som avses i 9 § 2 mom. andra stycket förordningen om statlig inkomstskatt och 50 § 2 mom. andra stycket. KL. (RR:s utslag den 28/1 1969.)

Pension eller periodiskt understöd till syster

Besvär av kyrkoherden P. angående inkomsttaxering år 1964. — Från sin tjänsteinkomst yrkade P. avdrag med 3.600 kr, avseende pension till en syster som bodde under samma adress som P. — TN vägrade avdrag. — Hos PN yrkade P. att få avdraget och anförde att systern från år 1940 t. o. m. februari 1958 varit anställd hos honom som skrivbiträde och organist. Den 14/2 1959 hade han utfärdat

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

en pensionsutfästelse, enligt vilken han fr. o. m. mars 1958 skulle utge 300 kr i månaden i pension till systern. — PN lämnade P:s yrkande utan bifall. KR yttrade: Handlingarna i målet kan icke föranleda till annat antagande, än att det av P. till systern utgivna beloppet å 3.600 kr i sin helhet utgjort periodiskt understöd. På grund härav och då systern under beskattningsåret tillhört P:s hushåll, lämnar KR besvären utan bifall. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 13/2 1969.)

Periodiskt understöd till dotter i utlandet

Besvär av f. d. rådmannen B. angående inkomstbeskattning år 1965. — B. yrkade avdrag med 15.000 kr för periodiskt understöd till en i England bosatt dotter. Av beloppet avsåg 4.750 kr kontanter och 250 kr värdet av varor som översänts till henne. Återstående 10.000 kr hade dottern erhållit i den formen att B., som i samband med överlåtelse till en son av en fastighet erhållit en fordran på sonen till motsvarande belopp, avstått från denna fordran mot att sonen gottgjorde dottern för beloppet, vilket också skett under beskattningsåret. — TN vägrade avdraget — PN medgav avdrag för periodiskt understöd med skäliga 5.000 kr. — KR ej ändring, då KR ansåg att av vad B:s dotter erhållit 10.000 kr fick anses icke ha varit av den karaktär, att avdrag därför kunde medgivas såsom för periodiskt understöd.

RR yttrade: B. har i målet upplyst, att han enär hans i England bosatta dotter och hennes familj varit i behov av ekonomisk hjälp fr. o. m. år 1961 utgivit periodiskt understöd till henne samt att bidraget vid första utbetalningen överstigit 5.000 kr. Den nu ifrågavarande utbetalningen av 10.000 kr hade enligt B. avsett att möjliggöra för henne att inköpa en villa på den plats, där hennes man erhållit ny anställning. Då detta ej kunnat ske under året hade mannen nödgats anskaffa en bil för att komma till arbetsplatsen, vilket möjliggjorts genom B:s bidrag. Mot bakgrund av vad sålunda anförts och vad eljest i målet förekommit finner RR, att varken den omständigheten att understödet med hänsyn till dotterns behov under det här ifrågavarande beskattningsåret kommit att utgå med ett förhållandevis högt belopp i jämförelse med tidigare år eller att av understödet 10.000 kr på det sätt som skett utbetalats på en gång för ovan angivet ändamål kan betaga detsamma karaktären av periodiskt understöd. Andra skäl av beskaffenhet att böra föranleda att icke hela det under året till dottern utbetalade beloppet bör anses utgöra sådant understöd har ej heller visats vara för handen. Enär B. därför får anses berättigad till avdrag för periodiskt understöd med ytterligare 10.000 kr, nedsätter RR etc. (RR:s utslag den 4/3 1969; två ledamöter av RR ansåg beloppet 10.000 kr utgöra icke avdragsgill gåva av engångsnatur till dottern.)

Värde på omsättningsdjur vid övergång från kontantmässig till bokföringsmässig inkomstredovisning

Besvär av TI angående lantbrukaren L:s inkomsttaxering år 1964. — Vid övergång den 1/1 1963 från kontantmässig till bokföringsmässig inkomstredovisning uppgav L. ett ingående värde på djuren enligt RN:s anvisningar av 186.975 kr, därav 149.100 kr för 300 slaktdjur och ett utgående värde på samtliga djur av 160.725 kr, därav 124.280 kr

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

för 377 slaktdjur. — TN följde deklarationen. Hos PN yrkade TI att avdrag för ingångsvärde å slaktdjur ej borde medgivas då L. vid tidigare års taxeringar erhållit avdrag för inköp av slaktdjur. — PN: ej ändring. — Hos KR yrkade TI i vart fall en betydande jämkning av djurens ingångsvärde, enär L. fick anses ha vidtagit åtgärd för att kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som syntes rimligt.

KR lämnade besvären utan bifall: I målet är ostridigt att L:s djurbesättning vid ingången av beskattningsåret 1963 omfattat 343 djur. Enär anskaffningskostnaden för denna besättning icke kan visas, skall värdet av djuren jämlikt p. 3, jämförd med p. 2 c/ 2 och 3 st. i övergångsbestämmelserna till lagen 7/12 1951 (nr 790) om ändring i KL, bestämmas till belopp som för olika slags djur fastställts av RN. I målet har lämnats obestritt, att med tillämpning av denna grund värdet av djuren vid ingången av beskattningsåret utgjorde 186.975 kr. L. kan icke anses ha, för att bereda sig obehörig förmån i beskattningshänseende, vidtagit åtgärd i syfte att tillgodoräkna sig ett högre ingångsvärde än som synes rimligt. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/3 1969.)

Inköp av stallgödselspridare — ersättningsanskaffning?

A. Besvär av TI angående lantbrukaren L:s inkomsttaxering år 1962. — L. yrkade avdrag med 1.025 kr för en stallgödselspridare som han inköpt 1961. Avdraget motsvarade halva inköpspriset för spridaren som enligt L. ersatte en vanlig arbetsvagn. — TN medgav men PN vägrade avdrag.

Hos KR anförde L.: Avdragsyrkandet grundar sig på det förhållandet att stallgödselspridare inte bara består av spridareorgan utan även är ett transportorgan. Transporten av stallgödsel från gården och till fältet är en förhållandevis stor och på redskapen slitande transport. Om inte denna stallgödselspridare hade anskaffats hade i stället en av gårdens vagnar måst utbytas därför att den var utsliten. För att även i fortsättningen utföra gödseltransporterna blev det i stället för byte av vagn inköp av stallgödselspridare. Avdrag har yrkats med den kostnad å gödselspridaren som motsvarar transportapparaten, spridarapparaten har ansetts vara nyuppsättning. — KR medgav avdraget.

RR yttrade: L. har icke tidigare haft gödselspridare på fastigheten utan i stället transporterat stallgödsel till ägorna med vanlig arbetsvagn. Gödselspridaren måste med hänsyn härtill anses som sådant inventarium, till vilket motsvarighet förut icke funnits på fastigheten. Kostnaden för förvärvet av gödselspridaren är därför icke till någon del avdragsgill för L. (RR:s utslag den 11/3 1969.)

Anm.: Se bl. a. Skattenytt 1969 sid. 322 (Bylin).

B. Besvär av lantbrukaren K. angående inkomsttaxering år 1960. — K., som deklarerade efter kontantprincipen, yrkade avdrag för inköp av stallgödselspridare med 1.050 kr, motsvarande beräknad kostnad för utbyte av 3 gödselbottnar och reparation av gödselvagnar. TN och PN vägrade avdrag. — KR ej ändring enär kostnaden för inköp av stallgödselspridare får anses hänförlig till icke avdragsgill kostnad för nyuppsättning. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 19/3 1969.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

Ersättningsanskaffning i jordbruk: kassaskåp

Besvär av TI angående fru D:s inkomsttaxering år 1963. — Fru D. ägde en jordbruksfastighet som hon utarrenderat till sin man. Fru D., som tillämpade kontantmässig inkomstredovisning, yrkade avdrag för inköp av ett kassaskåp med 730 kr, vilket skulle ersätta ett numera värdelöst kassaskåp från slutet av 1800-talet. Kassaskåpet behövdes för att förvara handlingar och kontanter m. m. för gårdens behov. Mannen hade ett särskilt kassaskåp för makarnas privata behov. — TN vägrade avdrag. — PN medgav avdrag och yttrade: Med hänsyn till fru D:s av TI icke bestridda uppgift att fråga är om ersättande av ett tidigare befintligt kassaskåp, som blivit oanvändbart, samt till vad som i övrigt upplysts får fru D. anses berättigad till avdrag för kostnader för det nya kassaskåpet. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/3 1969.)

Kostnader under omskolningskurs för vilka bidrag ej erhållits

Besvär av kylmontören G. angående inkomsttaxering år 1963. — G. yrkade avdrag för kostnader i samband med genomgång av omskolningskurs vid yrkesskolan i Ronneby med 3.000 kr. — TN vägrade avdraget. — PN: I samband med omskolningskurs uppkomna merkostnader är att hänföra till utbildnings- och studiekostnader, för vilka avdrag enligt gällande bestämmelser icke medgives. — KR: ej ändring.

RR medgav avdraget och yttrade: I målet är upplyst att G., som är gift och bosatt i Malmö, under tiden 6/9—31/12 1962 genomgått omskolning vid yrkesskolan i Ronneby. Omskolningen hade föranletts av att G. på grund av olycksfall under militärtjänstgöring icke kunnat återgå till sitt ordinarie arbete. G. hade deltagit i omskolningskursen efter samråd med riksförsäkringsverket. G:s inkomst av tjänst år 1962 uppgick till 12.100 kr, därav 8.500 kr utgjorde försäkringsersättning för förlorad arbetsinkomst och 3.197 kr hade utbetalats från riksförsäkringsverket såsom livränta enligt bestämmelserna angående obligatorisk yrkesskadeförsäkring. Enligt vad handlingarna utvisar hade G. icke erhållit särskilt omskolningsbidrag. Med hänsyn till de föreliggande omständigheterna får G. anses berättigad till avdrag för den merkostnad, som kan ha uppkommit för honom genom att han under omskolningen vistats utanför sin bostadsort. På grund härav och då skäligheten av det yrkade avdraget icke bestritts, prövar RR etc. (RR:s utslag den 12/2 1969.)

Anm.: Jämför även RÅ 1967 ref. 52 (Skattenytt 1968 sid. 186).

Flyttningskostnader

Besvär av TI angående assistenten J:s inkomsttaxering år 1962. — J. var anställd som assistent hos Åhlén & Holm AB. Intill den 3/7 1961 var han placerad i Gävle och därefter i Jönköping. I samband med flyttningen fick han av sin arbetsgivare flyttningsbidrag med 1.550 kr. — I deklarationen yrkade J. avdrag för kostnader för flyttningen från Gävle till Jönköping med 1.550 kr. Han förklarade, att han enligt gällande anställningsavtal var skyldig att underkasta sig förflyttning från ett varuhus till ett annat. J. åberopade även ett intyg från en disponent inom företaget enligt vilket förflyttningen från

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

en mindre enhet till en större fick ses som en befordran för J. och som ett naturligt led i en duglig medarbetares avancemang inom företaget. TN och PN vägrade men KR medgav avdrag. — TI yrkade att avdraget skulle vägras, enär utredningen ej gav vid handen, att tvångsförflyttning förelåg.

RR fann J. berättigad till avdraget med följande motivering: Utredningen i målet får anses ge vid handen att J:s förflyttning från Gävle till Jönköping med samma tjänsteställning, oförändrade löneförhållanden och med i stort sett enahanda arbetsuppgifter ingår som ett led i bolagets utbildning av assistenter till avdelnings- och varuhuschefer. Enligt vad av handlingarna framgår har J. icke kunnat motsätta sig förflyttningen. (RR:s utslag den 25/2 1969.)

Realisation eller löpande försäljning av kreatur?

A. Besvär av TI angående hemmansägaren B:s inkomsttaxering år 1961. — B. hade vid 1959 års utgång 16 kor och 23 ungnöt. På grund av övergång till kreaturslöst jordbruk sålde B. under 1960 för 57.044 kr hela sin kreatursbesättning utom en ko. Försäljningen omfattade 1 tjur 21 kor och 28 ungdjur. B., som deklarerade enligt kontantmetoden, uppgav hela försäljningen som skattefri realisation. — PN hänförde 15.000 kr till inkomst av löpande försäljning. Med hänsyn till omfattningen av djurinköp under de senaste åren samt den redovisade ringa löpande försäljningen under beskattningsåret fann nämligen PN den verkställda försäljningen innefatta löpande försäljning i vad avsåg sålda djur utöver 1 tjur, 16 kor och lika många ungdjur. — KR hänförde 5.000 kr till löpande försäljning, avseende 7 ungdjur. — RR fastställde PN:s beslut, enär på sätt PN funnit köpeskillingen för djurbesättningen till ett belopp av åtminstone 15.000 kr borde anses vara att hänföra till löpande försäljning. (RR:s utslag den 25/2 1969.)

B. Besvär av hemmansägaren D. angående inkomsttaxering år 1963. — D., som tillsammans med en bror ägt ett jordbruk, sålde under 1962 sin andel i fastigheten och överlät samtidigt sin andel i den gemensamt ägda kreatursbesättningen för 30.350 kr.

RR yttrade: D. och hans bror har, enligt vad som blivit upplyst i målet, år 1954 inköpt 15 s. k. biffkor och på grundval av dessa uppfött en göddjursbesättning, som vid tidpunkten för ifrågavarande försäljning uppgått till 26 kor och 75 ungdjur. Med hänsyn härtill bör 15 av sistnämnda kor anses som stamdjur. D:s avyttring av sin andel i denna stamdjursbesättning är för den skull att bedöma som icke skattepliktig realisation. I övrigt är avyttringen att anse som löpande försäljning. På grund härav och då av utredningen får anses framgå, att 6.000 kr av försäljningslikviden belöper på stamdjuren, etc. (RR:s utslag den 26/2 1969.)

Fråga om makars rätt till förvärvsavdrag och ortsavdrag för det år de ingått äktenskap

Besvär av TI angående ingenjören A:s inkomsttaxering år 1966. — A. hade i sitt äktenskap som ingåtts den 1/8 1965

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

ett barn, fött den 15/10 samma år. A:s hustru hade två barn i tidigare äktenskap, födda 1951 och 1953. — TN och PN taxerade A. såsom ensamstående utan barn. — KR förklarade A. berättigad till förvärvsavdrag med 2.000 kr och till ortsavdrag med 4.500 kr. TI yrkade taxering enligt PN:s beslut.

RR yttrade: Bestämmelsen i 65 § första st. KL om att barn, som bor hos sina föräldrar skall anses som hemmavarande endast hos den ena av dem såvitt avser föräldrarnas rätt till vissa avdrag måste så förstås att, om föräldrarna har flera barn, alla barnen anses som hemmavarande hos blott en av föräldrarna. Därvid bör barnen anses hemmavarande hos den av makarna som har den största inkomsten, om föräldrarna icke yrkar annat. Eftersom med barn avses även styvbarn, måste med föräldrar även avses styvföräldrar. A:s inkomst under år 1965 var större än hans hustrus. A. får därför anses ha varit berättigad att vid 1966 års taxering åtnjuta förvärvsavdrag med 2.000 kr och ortsavdrag med 4.500 kr. Det förhållandet att hans hustru genom numera lagakraftvunnen taxering erhållit sådana avdrag med samma belopp kan icke föranleda att A:s taxering bestäms på annat sätt än som bort ske. (RR:s utslag den 13/2 1969.) Jfr SN 1969 sid. 158 (Hellsten).

Skattskyldighet i Sverige?

Besvär av TI angående ingenjören B:s inkomsttaxering år 1962. — B., som var ogift, var den 1/6—31/12 1961 anställd vid arméns radar- och luftvärnsmekanikerskola. Tjänstgöringen fullgjordes den 1/6—31/8 1961 i Sverige och därefter i USA, där han stannade i samma tjänsteuppdrag t. o. m. den 9/10 1962. — RR ansåg B. skattskyldig i Sverige för hela inkomsten av anställningen under 1961, enär B. med hänsyn till arten av och den begränsade varaktigheten av hans tjänstgöring i USA och övriga i målet förekomna omständigheter fick anses ha under tiden för nämnda tjänstgöring bibehållit sitt egentliga bo och hemvist här i riket. (RR:s utslag den 13/2 1969.)

För studier erforderlig praktisk utbildning?

Besvär av med. stud. A. angående inkomsttaxering år 1966. — A., som var med. stud. vid Köpenhamns universitet, hade av medicinalstyrelsen fått förordnande såsom vikarierande underläkare vid centrallasarettet i Falköping på röntgenavdelningen den 7/1—17/3 och den 1—30/9 1965 (100 dagar). Enligt intyg från universitetet fordrades för läkarämbetsexamen alternativt praktikanttjänstgöring i 14 dagar på en röntgendiagnostisk avdelning. Enligt avtalet med Danmark angående undvikande av dubbelbeskattning åtnjutes skattefrihet i Sverige, om anställning innehafts för att få för studierna erforderlig praktisk utbildning. A. hade under nämnda tider haft lön med ca 12.200 kr och inkomst av patientmottagning på lasarettet ca 21.700 kr, varifrån dock skulle avgå vissa till lasarettet inbetalda patientavgifter och filmkostnader.

Sedan PN undanröjt den beskattning TN åsatt A. invände TI att det varit fråga om förordnande på underläkaretjänst och att A. på egen hand tagit emot patienter mot arvode. Båda dessa förhållanden hade enligt TI inneburit utövande av läkaryrket och icke någon praktikanttjänstgöring. — KR ansåg A. skattskyldig i Sverige.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

RR undanröjde beskattningen, enär A. fick anses ha innehaft ifrågavarande anställning för att erhålla för studierna erforderlig praktisk utbildning samt tiden för anställningen icke överskridit 100 dagar under ett och samma kalenderår. (RR:s utslag den 25/2 1969.)

Anm.: Med hänsyn till bestämmelserna i avtalet hade lokala skattemyndigheten medgivit A. befrielse från skyldighet att vidkännas avdrag för preliminär skatt. — Samtidigt med förevarande mål prövade RR andra mål angående danska och norska med. stud. som tjänstgjort vid svenska sjukhus .Utgången i dessa mål blev olika, beroende av om tjänstgöringen ansågs ha avsett praktisk utbildning för studier eller ej och om anställningen varat högst 100 dagar.

Extraordinär besvärsrätt enligt 99 § TF

Besvär av stud. E. angående inkomsttaxering år 1965. — E. hade i sin deklaration år 1965 redovisat intäkt av musikutövning på fritid med 4.140 kr samt yrkat avdrag för omkostnader med 2.993 kr, varav 100 kr värdeminskning av instrument. — TN avvek från deklarationen och underrättade E. följande: ”Som skäligt omkostnadsavdrag för musikutövning medgavs 1.640 kr samt yrkat värdeminskningsavdrag å instrument med 100 kr. Tillsammans 1.740 kr, varvid nettoinkomsten uppgick till 2.400 kr.” — Hos PN yrkade E. i en skrift som inkom den 1/7 1966 avdrag enligt deklarationen. E. anförde: Han hade extraordinär besvärsrätt, enär han schablonmässigt medgetts avdrag utan att det i underrättelsen om avvikelse från deklarationen angivits, vilka avdrag som nedsatts. Han var femton år och förstod inte så mycket om taxering utan hade reagerat först då han erhållit debetsedel.

PN fann E:s talan icke kunna upptagas till prövning, enär klagomålet anförts för sent och särskild besvärsrätt icke visats föreligga. — KR: ej ändring.

RR återförvisade målet till PN och yttrade: E. har i bilaga till sin självdeklaration upptagit sammanlagt femton olika omkostnadsposter avseende bland annat avgift till musikerföreningen, inköp av utrustning och noter, orkesteruniform, telefonkostnader, andel i reklamkostnader, ökade levnadskostnader, resekostnader samt värdeminskning av instrument. Den E. tillställda underrättelsen om avvikelse från hans deklaration kan med hänsyn härtill icke anses avfattad jämlikt föreskrifterna i 69 § TF. E. har vid sådant förhållande ägt rätt att jämlikt 99 § samma förordning hos PN föra talan i särskild ordning. (RR:s utslag den 11/2 1969.)

E.o. besvärsrätt när skattskyldig medvetet redovisat för höga inkomst- och förmögenhetsbelopp?

Besvär av N:s konkursbo angående N:s taxeringar åren 1958—1962. — Hos PN yrkade konkursförvaltaren L. i skrift, som inkom 13/12 1963, att N:s taxeringar år 1958—1962 skulle undanröjas. L. åberopade 100 § TF och hävdade, att N. medvetet förfalskat sina bokslut för att erhålla krediter , som varit nödvändiga för att icke de stora förlusterna skulle uppdagas, och att N. icke haft vinst på rörelsen eller haft förmögenhet de aktuella åren. — TI, som ansåg besvären vara befogade i sak, ansåg dock ej besvärsrätt föreligga enligt 100 § TF och hemställde om avslag. — PN prövade besvären ”med hänsyn till föreliggande om-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10

ständigheter" och undanröjde taxeringarna. – KR biföll dock TI:s talan.

RR undanröjde taxeringarna och yttrade: Av utredningen i målet får anses framgå, att N:s rörelse icke lämnat vinst under beskattningsåren 1957—1961 och att N. icke haft skattepliktig förmögenhet vid utgången av dessa år. Nämnda omständigheter har skäligen icke kunnat i annan ordning åberopats till vinnande av riktig taxering. På grund av det anförda undanröjde RR taxeringarna med stöd av 100 § TF. (RR:s utslag den 4/3 1969.)

Nästa nummer av Skattenytt

utkommer i november

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:10